

	Силабус навчальної дисципліни «Біосоціологія» Освітньо-професійний ступінь: <i>фаховий молодший бакалавр</i> Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія
Характеристика освітньої компоненти	вибіркова
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3 / 90
Мова викладання	українська
Профайл дисципліни	https://moodle.collegesnau.com/course/view.php?id=14381
Мета викладання дисципліни	формування у здобувачів освіти комплексного розуміння взаємозв'язків між біологічними та соціальними процесами, що визначають поведінку живих організмів у їх природних і штучних середовищах існування, розвиток навичок аналізу соціальної організації біологічних систем та їх адаптивних стратегій
Завдання вивчення дисципліни	- засвоєння базових концепцій біосоціології як міждисциплінарної науки; - вивчення соціальної поведінки тварин та механізмів формування соціальних структур; - ознайомлення з еволюційними основами соціальної поведінки; - аналіз соціобіологічних аспектів поведінки людини; - розвиток навичок критичного аналізу взаємодії біологічних та соціокультурних факторів; - формування розуміння екологічних та еволюційних механізмів соціальності
Навчальна логістика	Зміст дисципліни 1. Теоретичні основи біосоціології 2. Еволюційні основи соціальної поведінки 3. Методи дослідження соціальної поведінки 3. Соціальна структура та організація біологічних популяцій 4. Біосоціальні аспекти людської поведінки та культури 5. Застосування біосоціологічних підходів до вирішення екологічних проблем 6. Практичні завдання з етології та екології поведінки Вид занять: лекційні, практичні, семінарські Методи навчання: <i>Словесні:</i> розповідь, пояснення, бесіда, лекція, робота з навчальними посібниками, науковою літературою (читання, виписування, конспектування).

	<i>Наочні:</i> демонстрація (презентації, схеми соціальних структур біологічних популяцій, відеоматеріали з поведінки тварин), спостереження. <i>Практичні:</i> виконання практичних робіт (аналіз соціальної організації біологічних популяцій, спостереження за поведінкою тварин, розбір кейсів із соціобіологічних досліджень). <i>Інтерактивні технології навчання:</i> використання мультимедійних технологій, case-study (аналіз конкретних прикладів соціальної поведінки у тварин та людини), метод проєктів (індивідуальні завдання з дослідження соціальних систем), діалогове навчання (дискусії щодо біосоціологічних концепцій). Форма навчання: денна
Компетентності, яких набувають здобувачі освіти в процесі вивчення навчальної дисципліни	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі екології або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів природничих наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Прагнення до охорони та збереження навколишнього природного середовища ЗК9. Здатність інтегрувати знання для особистісного розвитку, професійної діяльності та активної участі в суспільному житті
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність до використання положень та методів фундаментальних наук для вирішення професійних задач. СК2. Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції наук про навколишнє середовище. СК6. Здатність до участі в розробці заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. СК7. Здатність до участі в розробці заходів щодо поводження з відходами виробництва та споживання. СК9. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. СК15. Здатність адаптувати та інтерпретувати екологічні знання з урахуванням вікових, соціокультурних та когнітивних

	особливостей різних цільових груп; здатність до ефективного планування та реалізації еколого-просвітницької діяльності.
Програмні результати навчання	RH1. Спілкуватися усно та письмово з професійних питань українською та іноземною мовами. RH2. Здійснювати пошук, відбирати інформацію з різних джерел у сфері професійної діяльності. RH4. Використовувати положення, принципи, методи та поняття фундаментальних і прикладних наук у навчання та професійній діяльності. RH8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку й обробки інформації у сфері екології. RH9. Аналізувати склад, будову, розвиток екосистем у різних просторово-часових масштабах. RH10. Застосовувати знання щодо геологічного середовища, педосфери, гідросфери та атмосфери для дослідження небезпечних екологічних явищ і процесів з метою вибору шляхів запобігання та їх вирішення. RH13. Застосовувати знання з екології людини, соціоекології, екологічної безпеки для цілісного підходу до людини як до біоенергоінформаційної системи, яка може бути основою спрямованого управління процесами життєдіяльності, новими підходами до боротьби із хворобами, збереження та зміцнення здоров'я, духовної еволюції людини як безальтернативної стратегії виживання цивілізації в умовах загострення глобальної екологічної кризи. RH16. Здобувач освіти здатний інтегрувати знання для особистісного розвитку, професійної діяльності та активної участі в суспільному житті.
Пререквізити	Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Біологія та екологічна фізіологія рослин», «Загальна екологія», «Хімія з основами біогеохімії», «Екологія біологічних систем», «Вступ до фаху», «Охорона навколишнього середовища та міжнародна екологічна діяльність», «Екологічна та природно-заповідна мережі».
Постреквізити	Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни здобувачі освіти можуть застосовувати отримані компетентності у процесі вивчення таких дисциплін: «Основи моніторингу довкілля», «Ландшафтна екологія та охорона ландшафтів», а також під час навчальної та виробничої практики.
Інформаційне забезпечення	Курс Біосоціологія в Moodle Рекомендована література <i>Основна:</i> 1. Етологія тварин : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Корж. Суми : Університетська книга, 2011. 235 с. 2. Етологія (основи поведінки тварин) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Севериновська, О. Є. Пахомов, В. К. Рибальченко. Д. : Вид-во ДНУ, 2010. 290 с. 3. Лоренц К. Агресія (так зване зло). Київ: Основи, 2020. 304 с 4. Ігнатенко. І.А. Етологія : Навчальний посібник для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6. 040102 – біологія. Черкаси, 2009. 96 с. 5. Докінз Р. Егоїстичний ген. Київ: Наш Формат, 2017. 540 с <i>Інтернет-ресурси</i>

	1.Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: https://me.gov.ua/?lang=uk-UA 2. Національний екологічний центр України. URL: https://necu.org.ua/
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усне опитування, тестування, виконання та захист робіт, презентації. Підсумковий контроль: обов'язкова контрольна робота, залік
Політика щодо академічної доброчесності	політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність у ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ». Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та заліку заборонені. Користування мобільними пристроями, під час проведення різних видів контролю успішності, допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела Списування результатів практичних і творчих робіт заборонено.
Політика щодо відвідування	у процесі вивчення курсу відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування), що підтверджується документально, навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у формі онлайн за погодженням із завідуючим відділенням та викладачем курсу)
Політика щодо дедайлнів та перескладання	відпрацювання пропущених занять з навчального курсу без поважних причин є обов'язковим та здійснюється згідно графіку консультацій викладача. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача, який забезпечує курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Відпрацювання семінарських та практичних занять проводиться за індивідуальними завданнями протягом семестру до складання підсумкового контролю у рамках відповідного модуля.
Критерії оцінювання практичних робіт чи семінарських занять	5 балів – ставиться коли здобувач освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, тестові завдання виконує не менше ніж на 90%, при вирішенні практичних завдань, кейсів, проєктів використовує додаткові джерела інформації, приймає участь у дискусіях, обговореннях, аргументує власну точку зору. 4 бали - ставиться якщо здобувач освіти виконує тестові завдання не менше ніж 74%, не допускає суттєвих помилок під час відповіді на питання, може чітко викласти матеріал, ілюструє його прикладами не складними власними судженнями, допускає незначні помилки у виконанні завдань. 3 бали - ставиться, якщо здобувач освіти виконує тестові завдання менше 60%, допускає неточність у відповідях, висвітленні окремих понять чи демонструє поверхові знання з теми, завдання виконує не в повному обсязі; оформлення робіт не відповідає вимогам. 2 бали - ставиться, якщо здобувачем освіти тестові завдання виконані менше ніж 60%, показує недостатні знання навчально-програмного матеріалу, виявляє суттєві прогалини в знаннях основного матеріалу, не вміє зв'язати загальнотеоретичний матеріал різних тем, наводити приклади; завдання не виконує або виконана на низькому рівні обсязі

Оцінювання	«Відмінно» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 90% матеріалу, знати основні поняття біосоціології, розуміти специфіку соціальної організації біологічних систем та еволюційні механізми поведінки; орієнтуватись у методах дослідження соціальної поведінки. «Добре» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 74% матеріалу, має уявлення про основні концепції дисципліни, розуміє загальні закономірності соціальної поведінки, вміє аналізувати базові приклади соціальних систем. «Задовільно» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 60% матеріалу, має уявлення про основні поняття дисципліни, може навести приклади соціальної організації, але має труднощі з глибоким аналізом та застосуванням знань. «Незадовільно» здобувач освіти засвоїв менше 60% навчального матеріалу, частково знає основні поняття з дисципліни, не вміє робити висновки, не має навичок виконувати індивідуальні завдання чи брати участь у групових проєктах.
Викладач	Трипольська Яна Олександрівна Циклова комісія: загальноосвітніх дисциплін Посада: викладач природничих дисциплін Профайл викладача: https://collegesnau.com/profile/trypolska-iana-oleksandrivna/ Контактний телефон: +380502663273 E-mail: Tripoljana@gmail.com
Розклад консультацій	Очна: згідно з графіком консультацій Он-лайн: електронною поштою, у месенджерах (Viber, WhatsApp, Telegram)